

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā pie memoriāla “Vēstures taktiļa”

Publicēts: 25.03.2023.

[Egils Levits](#)

Godātie klātesošie!

I

Pirms 74 gadiem šajā dienā pār Latviju valdīja sveša valoda un noziedzīga vara.

Lopu vagonos sadzītās zemnieku ģimenes prettiesiski deportēja tālu prom no Latvijas.

Tā bija lielākā, dažās dienās veikta deportācija no Latvijas, ko paveica noziedzīgais padomju režīms.

II

No vairāk nekā 42 000 deportēto cilvēku ceturtda daļa bija bērni un jaunieši.

Deportāciju mērķis bija apturēt tautas atbalstu nacionālajiem partizāniem, kuri turpināja bruņoto pretestību pret padomju režīmu.

Daudzu cilvēku dzīves deportāciju dēļ tika neatgriezeniski sagrautas. Deportācijas pavēra ceļu lauku sovjetizācijai, kolhozu iekārtošanai.

Bet tas nenozīmēja, ka beidzās nacionālā pretošanās, jo nacionālā bruņotā pretošanās turpinājās līdz 1956. gadam, bet nevardarbīga pretošanās turpinājās līdz pat neatkarības atgūšanai.

III

Okupētajā Latvijā par šīm deportācijām un par citiem padomju varas noziegumiem bija jāklusē.

Liela daļa cilvēku uzauga par tām neko nezinot.

Arī ja pašu ģimenē kāds bija izsūtīts, jaunākie cilvēki to nereti uzzināja vien 80. gadu otrajā pusē. Par to daudzi nerunāja.

Šis traģēdijas ilgstošais noklusējums mūsu sabiedrībā radījis augsni morālai dezorientācijai. Tās dziļā ietekme ir jūtama vēl šodien morālajā relativismā. Šis morālais relativisms traucē melnu nosaukt par melnu un baltu – par baltu.

IV

Stāstīt mūsu tautas patieso pagātni ir mūsu uzdevums, kas izriet no tā, ka mēs esam atjaunojuši savu valsti. Tāpēc ir absolūti svarīgi turpināt šīs atmiņas uzturēšanu dzīvu mūsu sabiedrībā.

Lai paaudzes ar citu dzīves pieredzi un citā laikā spētu dibināt personisku un pēctecīgu saikni ar pagātnē notikušo un ar iepriekšējām paaudzēm.

Lai būtu gatavi šo brīvību un demokrātiju nosargāt.

V

Jau ilgāku laiku mēs redzam Krievijas šodienas noziegumus Ukrainā. Tie ir ļoti līdzīgi tiem, ko pastrādāja Padomju Savienība Latvijā.

Šie Padomju Savienības noziegumi nav tikuši tiesāti. Un tā ir viena nelaime, kādēļ šodien mēs iestājamies par to, lai Krievijas noziegumi Ukrainā tiktu tiesāti starptautiskā tribunālā.

VI

Atcerēsimies un pieminēsim padomju represijās cietušos cilvēkus.

Viņu stāstam ir jābūt iekļautam ne tikai mūsu nacionālajā vēsturē, bet Eiropas kopējā vēsturē, Eiropas atceres telpā un Eiropas vēstures grāmatās.

Droši un apņēmīgi kopsim mūsu vēsturisko atmiņu, gādāsim par tās turpinājumu nākotnē!

FOTO: Komunistiskā genocīda upuru piemiņas brīdis pie memoriāla "Vēstures taktiļa".

FOTO: Valsts prezidents Egils Levits tiekas ar Latvijas politiski represēto apvienības pārstāvjiem.

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-komunistiska-genocida-upuru-pieminas-diena-pie-memoriala-vestures-taktila>